2024-11-05 Dnr SU FV-1423-24

Redovisning av *Översyn av den praktisk-estetiska verksamheten vid Stockholms universitet*

Inledning

Utredningen har genomförts av prefekterna för Institutionen för ämnesdidaktik (IÄD) och Barn-och ungdomsvetenskapliga institutionen (BUV); Anna Chryssafis och Anna Westberg Broström. Tre arbetsgrupper har bidragit med underlag till utredningen. Vidare har kontakter tagits med representanter för Kungliga musikhögskolan (KMH), Konstfack och Stockholms konstnärliga högskola (SKH). Utredningen har brutits ned i fyra deluppdrag:

1) Praktisk-estetiskt innehåll i lärarprogram,
2) Ekonomiska flöden, personella resurser, lokalanvändning och administration,
3) Praktisk-estetisk verksamhet i proportion till lärarutbildningarnas examensmål,
4) Konsekvenser av föreslagna förändringar för den praktisk-estetiska verksamheten.

Bakgrund: rektorsbeslut

Rektor fattade våren 2024 beslut om att ge prefekterna vid IÄD och BUV i uppdrag att se över och föreslå förändringar för den praktisk-estetiska verksamheten[1] avseende dimensionering, institutionernas samarbete, behov av lokaler och personella resurser. Detta inkluderar:

1. att tillse att det praktisk-estetiska innehållet i de program som har examensmål om praktiska och estetiska läroprocesser står i proportion till examensmålen
2. att tillse att personalresurserna inom praktisk-estetiska ämnen vid Stockholms universitet anpassas i proportion till innehållet i examensmålen för Förskollärarprogrammet och Grundlärarprogrammets inriktningar mot fritidshem, F–3 och 4–6
3. att utreda konsekvenserna av ovanstående åtgärder för organisationen av den praktisk-estetiska verksamheten för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt för berörda lärarutbildningsprogram och institutioner.

Utredningen skulle redovisas senast den 31 oktober 2024 och föreslagna förändringar genomförda den 31 augusti 2025. I bakgrunden till beslutet anges att det:

”Inom SU:s lärarutbildningssamverkan i Stockholms län finns kompetens inom praktisk-estetisk inriktning vid Kungliga musikhögskolan (KMH), Konstfack och Stockholms konstnärliga högskola (SKH), och det bör undersökas om samarbetet skulle kunna utökas.”

1 Med praktisk-estetisk verksamhet avses traditionellt verksamhet som rör ämnena hemkunskap, slöjd, idrott och hälsa, samt musik och bild i grundskolan. Vid IÄD finns en avdelning för de estetiska ämnenas didaktik som bedriver undervisning och forskning i bild, musik, drama, dans och estetiska läroprocesser. Det är den avdelningens verksamhet som åsyftas när uttrycket praktisk-estetisk verksamhet används i föreliggande text.

Slutsatser i tidigare utredningar

Den praktisk-estetiska verksamheten vid SU har tidigare organisatoriskt hört till UTEP, CeHum och HSD.[2] För närvarande utgör den praktisk-estetiska verksamheten en egen avdelning vid IÄD. Den praktisk-estetiska verksamheten har utretts vid ett flertal tidigare tillfällen:

- ”Utredning avseende estetiska lärprocesser/estetisk kommunikation vid Stockholms universitet” daterad 15 maj 2014 (diarienummer saknas)
- ”Utredning av styrmodell och organisation för lärarutbildningar på Stockholms universitet” som är daterad 2020-10-5 (Dnr SU FV-1.2.1.-1405-20)
- ”Angående placering av den praktisk-estetiska verksamheten inför förändringar av styrmodell och organisation för lärarutbildningarna vid Stockholms universitet” daterad 2020-10-05 (Dnr SU-FV.1.2.1-1405-20, handling 2)

Sammanfattningsvis går det att konstatera att tidigare utredningar argumenterat för:

- att den praktisk-estetiska verksamheten bör placeras vid BUV (föreslås i flera utredningar)
- att den praktisk-estetiska verksamheten bör placeras inom den då nya ämnesdidaktiska institutionen (föreslås i en utredning)
- att en fördjupad diskussion bör föras med fackhögskolor om att på sikt utveckla en utvidgad kompetens inom praktisk-estetisk verksamhet som kan inkludera förskollärar- och grundlärarutbildningar i utbildningsuppdragen
- att kostnaden för de specialutrustade lokalerna i Stallet är för hög

Deluppdrag 1: Praktisk-estetiskt innehåll i lärarprogram

Till det första deluppdraget utsågs en arbetsgrupp för varje institution.[3] Arbetsgrupperna fick i uppgift att kartlägga hur respektive lärarutbildningsprogram arbetar med praktisk-estetiskt innehåll.

Gruppernas kartläggningar visar att samtliga berörda lärarprogram innehåller inslag och moment av praktiska och estetiska läroprocesser i varierande omfattning. Förskollärarprogrammet har därutöver en obligatorisk kurs med inriktning mot estetik som innehåller estetiska verkstäder och förskoledidaktik. I Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem finns utöver praktiska och estetiska läroprocesser, ämnesinriktningar i bild 30 hp respektive musik 30 hp där studenterna får behörighet att undervisa i ett av dessa ämnen upp till årskurs 6, samt ämnesinriktade VFU-kurser i bild och musik om 7,5 hp vardera. I Grundlärarprogrammet med inriktning mot 4–6 finns utöver inslag av praktiska- och estetiska läroprocesser, valbara ämneskurser i bild och musik (30 hp) samt självständigt arbete med estetisk-didaktisk ämnesinriktning (15 hp). För en utförlig beskrivning se bilaga 1, 2, 3 och 4.

2 UTEP: Institutionen för Utbildningsvetenskap med inriktning mot Tekniska, Estetiska och Praktiska kunskapstraditioner, CeHum: Centrum för de humanistiska ämnenas didaktik, HSD: Institutionen för de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik.

3 Arbetsgruppen för BUV (Förskollärarprogrammet och Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem) koordinerades av biträdande prefekt Margareta Aspán. Därutöver ingick programansvariga Bodil Halvars och Linnea Holmberg samt studierektorerna Annika Flick och Anna Åhlund. Arbetsgruppen för IÄD (Grundlärarprogrammet med inriktning mot F–3 och 4–6). Gruppen koordinerades av biträdande prefekt Anders Philipsson. Därutöver ingick programansvariga Katarina Rejman och Kicki Skog samt ämnesstudierektor Maria Pemsel.

Deluppdrag 2: Ekonomiska flöden, personella resurser, lokalanvändning och administration

Till det andra deluppdraget utsågs en gemensam arbetsgrupp med representanter från BUV och IÄD.[4] Arbetsgruppen fick i uppgift att kartlägga kostnader för 2023 gällande ekonomiska flöden, personella resurser, lokalanvändning och administration.

Arbetsgruppens rapport visar att kostnaderna för den praktisk-estetiska verksamheten i hög grad överstiger intäkterna och att kostnaden för lokalerna i Stallet, inklusive material och reparationer är oproportionerligt hög. Den praktisk-estetiska verksamheten visade 2023 på ett underskott på minus 6 273 tkr, vilket motsvarar 28% av den praktisk-estetiska verksamhetens intäkter. För en utförlig redogörelse se bilaga 5.

Deluppdrag 3: Praktisk-estetisk verksamhet i proportion till lärarutbildningarnas examensmål

Prefekterna Anna Chryssafis (IÄD) och Anna Westberg Broström (BUV) har arbetat med det tredje och fjärde deluppdraget. Förslag har tagits fram på organisatoriska förändringar för den praktisk-estetiska verksamheten på SU samt hur det praktisk-estetiska innehållet och personalresurserna inom praktisk-estetiska ämnen vid Stockholms universitet kan anpassas i proportion till examensmålen för Förskollärarprogrammet och Grundlärarprogrammets inriktningar mot fritidshem, F–3 och 4–6. Prefekterna har grundat sina förslag på genomgång av tidigare utredningar samt de kartläggningar som har gjorts i deluppdrag 1 och 2.

Utgångspunkter

Vid Stockholms universitet ges lärarutbildning med praktiskt-estetiskt innehåll inom Förskollärarprogrammet och Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem (BUV) samt inom Grundlärarprogrammet med inriktning mot F–3 och 4–6 (IÄD). Ämneslärarutbildning med praktisk-estetisk inriktning ges vid Konstfack och Kungliga musikhögskolan (KMH). Vid Stockholms universitet (IÄD) ges Kompletterande pedagogisk utbildning mot gymnasiet för studenter med ämneskunskaper i teater.

Vid IÄD ges även utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom huvudområdet *De estetiska ämnenas didaktik* (GN) och *De estetiska, humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik* (AN) i form av fristående kurser och magisterprogram. Forskarutbildning ges i *Ämnesdidaktik med inriktning mot de estetiska, humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik*. Till verksamheten hör specialutrustade lokaler i Stallet.

Ansvaret för undervisning med praktisk-estetiskt innehåll vid Stockholms universitet ligger hos IÄD. Institutionen ansvarar för lärare, lokaler i Stallet samt administrativ samordning. Då praktisk-estetiskt innehåll inom lärarutbildning framför allt ingår i de lärarprogram som BUV ansvarar för anlitar BUV personal från IÄD och hyr Stallet för undervisning. Ersättningen för detta hanteras genom att IÄD fakturerar BUV. I dagsläget finns därför en omfattande ”köp- och säljverksamhet” mellan BUV och IÄD. Det finns dock inga skriftliga överenskommelser som reglerar samarbetet mellan institutionerna.

4 Gruppen koordinerades av administrativ chef på IÄD, Christine Uhrlander. Därutöver ingick administrativ chef på BUV, Andreas Gavran, biträdande administrativ chef på IÄD, Maria Lans, ämnesstudierektor Maria Pemsel IÄD samt studierektorerna Annika Flick och Anna Åhlund, BUV.

Praktisk-estetiskt innehåll i proportion till examensmål om praktiska och estetiska läroprocesser

Förskollärarprogrammet som ges av BUV har examensmålen ”visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser” samt ”visa fördjupad förmåga att möta barnens behov av omsorg och att skapa förutsättningar, inbegripet genom lek och skapande verksamhet, för alla barn att lära och utvecklas”.

Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem som också det ges av BUV har examensmålen ”visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser” och ”visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt”. Det senare avser inriktningsämnena bild, idrott eller musik (30 hp) där studenterna får behörighet att undervisa i ett av dessa ämnen upp till årskurs 6.

Grundlärarprogrammet med inriktning mot F–3 och 4–6 som ges av IÄD har examensmålet ”visa kännedom om praktiska och estetiska läroprocesser”. Examensmålet tillgodoses genom inslag av praktisk-estetiska läroprocesser i utbildningarnas ämneskurser i engelska, matematik, naturvetenskap och teknik, so och svenska (se bilaga 3 och 4). I Grundlärarprogrammet med inriktning mot 4–6 finns dessutom bild, musik och idrott[5] som valbara ämneskurser med en omfattning av 30 hp. Ämneskurserna i bild, musik och idrott svarar mot examensmålen ”visa sådana ämneskunskaper, inbegripet insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen”, samt ”visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt”. Grundlärarprogrammet med inriktning mot F–3 innehåller inte några valbara ämneskurser i praktisk-estetiska ämnen.

Underlaget för deluppdrag 1 indikerar att respektive program uppfyller examensmålen vad gäller det praktisk-estetiska innehållet. Det kan dock konstateras att de praktisk-estetiska inslagen i F–3 och 4–6 är många i förhållande till examensmålet samt att inslagen är betydligt mer omfattande i F–3 än i 4–6 trots att examensmålet är detsamma. Vidare kan det konstateras att de praktisk-estetiska inslagen i 4–6 i större utsträckning hanteras av ”kursens ordinarie lärare dvs. ingen medverkan från Estetavdelningen” (se bilaga 3 och 4).

Personalresurser i proportion till innehållet i examensmålen

Enligt rektorsbeslutet ska personalresurserna inom praktisk-estetiska ämnen vid Stockholms universitet anpassas i proportion till innehållet i examensmålen för Förskollärarprogrammet och Grundlärarprogrammets inriktningar mot fritidshem, F–3 och 4–6. Utredningen visar att personalresurserna vid Avdelningen för de estetiska ämnenas didaktik överstiger behovet av undervisande lärare inom berörda lärarprogram.

Föreslagna förändringar för Förskollärarprogrammet och Grundlärarprogrammets inriktningar mot fritidshem, F–3 och 4–6

Stockholms universitet har inte någon konstnärlig fakultet och bedriver inte heller utbildning som kan klassificeras som konstnärlig. Det betyder att det är mycket kostsamt för SU att bedriva utbildning i praktisk-estetiska ämnen eftersom undervisning i tex bild och musik kräver specialutrustade lokaler och undervisningsmaterial. Den ekonomiska kartläggningen visar att intäkterna inte täcker kostnaderna (se bilaga 5). Ämneskurser i bild och musik i

5 Idrott 30 hp ges i samarbete med Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH), reglerat i avtal.

Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem och 4–6 föreslås därför flyttas till KMH respektive Konstfack, där ämneslärarutbildning i bild och musik redan bedrivs i en stark utbildningsmiljö. Ett samarbete med dessa fackhögskolor kan öka kvaliteten i SU:s lärarutbildningar. Vidare kan samarbetet öka attraktionskraften för dessa ämnesinriktningar för potentiella studenter. BUV blir beställare av utbildningen eller bedriver bildundervisningen i egen regi för att säkerställa att Grundlärarprogrammet inriktning mot fritidshem ges med mer än en profil (dvs utöver idrott, 30 hp, som ges i samarbete med GIH). Inriktning musik i Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem samt valbar kurs i musik i Grundlärarprogrammet inriktning mot 4–6 kommer att avvecklas i det fall samarbete med KMH ej kan etableras, pga att ekonomiska förutsättningar samt studentunderlag saknas.

Vad gäller Förskollärarprogrammet är bedömningen att de praktisk-estetiska inslagen svarar väl mot examensmålen och inga förändringar föreslås.

Även inom Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem svarar de praktisk-estetiska inslagen väl mot examensmålen *visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser* och inga ändringar föreslås, utöver de ändringar som beskrivits ovan.

Vad gäller Grundlärarprogrammet med inriktning mot F–3 och 4–6 svarar de praktisk-estetiska inslagen i kurserna mot examensmålet *visa kännedom om praktiska och estetiska läroprocesser*. Det kan dock konstateras att de praktisk-estetiska inslagen i F–3 och 4–6 är många i förhållande till examensmålet och att inslagen är betydligt mer omfattande i F–3 än i 4–6 trots att examensmålet är detsamma. Omfattningen av de praktisk-estetiska inslagen bör därför ses över. De praktisk-estetiska inslagen i Grundlärarprogrammet med inriktning mot F–3 bör dimensioneras till en omfattning som motsvarar den i Grundlärarprogrammet med inriktning mot 4–6 som har samma examensmål. Vidare föreslås de praktisk-estetiska inslagen i både F–3 och 4–6 i första hand hanteras av respektive ämnes kurslärare.

Föreslagna förändringar för estetisk verksamhet avseende dimensionering, institutionernas samarbete, behov av lokaler och personella resurser

I enlighet med rektorsbeslutets direktiv ska en anpassning av personalresurserna inom praktisk-estetiska ämnen vid Stockholms universitet göras i proportion till behovet av undervisning för att möjliggöra för studenterna att nå examensmålen för Förskollärarprogrammet och Grundlärarprogrammets inriktningar mot fritidshem, F–3 och 4–6. Utbildning i praktisk-estetiska ämnen bör därför anpassas till att omfatta praktisk-estetiska inslag och moment inom Förskolärarprogrammet, Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem, F–3 och 4–6 i proportion till examensmålen. Som en följd av anpassningen föreslås Avdelningen för de estetiska ämnenas didaktik vid IÄD avvecklas. Lärarpersonal på IÄD med anställning vid Avdelningen för de estetiska ämnenas didaktik föreslås omplaceras till BUV från och med 1 januari 2026 i relation till undervisningsbehovet som finns i lärarutbildningarna vid BUV. Lärarpersonalen bör integreras i befintliga avdelningar vid institutionen.

De lokaler i Stallet som IÄD har i sin upplåtelse föreslås sägas upp. En analys av behovet av specialutrustade lokaler i Stallet bör genomföras med avseende på omfattningen av den praktisk-estetiska undervisningen vid BUV och institutionen föreslås genomföra denna analys.

Rektorsbeslutet anger att de förändringar som föreslås ska vara genomförda 31 augusti 2025. Prefekterna bedömer att även ht 2025 behöver tas i anspråk och föreslår att förändringarna ska vara genomförda den 1 januari 2026.

Deluppdrag 4: Konsekvenser av föreslagna förändringar för den praktisk-estetiska verksamheten

Övergripande konsekvenser

Förslagen innebär att SU framöver enbart kommer att bedriva estetisk-didaktisk undervisning inom ramen för Förskollärarprogrammet samt Grundlärarprogrammets inriktningar mot fritidshem, F–3 och 4–6. Ämnesinriktningar och valbara ämneskurser inom ramen för lärarutbildning förläggs i första hand till fackhögskolor. Övrig utbildning inom de estetiska ämnenas didaktik kommer att avvecklas.

Konsekvenser för utbildning på grundnivå

IÄD erbjuder idag utbildning på grundnivå inom huvudområdet *De estetiska ämnenas didaktik* varav flera kan ingå i en examen på kandidatnivå.

I huvudområdet ingår även kurser inom *Kulturskoleklivet*, ett nationellt regeringsuppdrag i syfte att utveckla och ge utbildning med relevans för kulturskolan. I samarbete med Stockholms Konstnärliga Högskola (SKH) och Stockholms Musikpedagogiska Institut (SMI) erbjuds kurser inom bland annat drama/teater, bild och dans.

Rektorsbeslutet anger att personalresurserna inom praktisk-estetiska ämnen vid SU ska anpassas i proportion till examensmålen för Förskollärarprogrammet och Grundlärarprogrammets olika inriktningar. Således föreslås att kurserna inom huvudområdet De estetiska ämnenas didaktik på grundnivå avvecklas. Även kurser som är inrättade med SCB-ämne inom de estetiska ämnenas didaktik bör avvecklas, inklusive kurser inom den tidigare fortbildningssatsningen *Flera vägar in*.

Som en följd av ovanstående kommer det nationella regeringsuppdraget *Kulturskoleklivet* inte att verkställas på SU från och med 1 januari 2026.

Konsekvenser för utbildning på avancerad nivå

På avancerad nivå finns huvudområdet *De estetiska, humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik.* Ett ämnesövergripande masterprogram i de estetiska, humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik inrättades 2017. Programmet erbjöds dock endast en gång VT18 pga. svagt söktryck och är sedan dess vilande.

Magisterprogrammet i drama och tillämpad teater inrättades 2016. Programmet omfattar 60 hp och ges på halvfart med start vartannat år. Av de fristående kurser som erbjuds på AN har tre estetisk inriktning i drama/teater och ges även inom magisterprogrammet i Drama och tillämpad teater, vilket innebär samläsning. Ett fåtal kurser inom huvudområdet är inriktade mot de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik.

Mot bakgrund av rektors inriktningsbeslut föreslås att huvudområdet De estetiska, humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik läggs ned samt att kurser och program inom huvudområdet avvecklas.

Stockholms konstnärliga högskola (SKH) har informerats om de föreslagna förändringarna.

Konsekvenser för utbildning på forskarnivå

Utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik med inriktning mot de estetiska ämnenas didaktik finns endast vid IÄD och de föreslagna förändringarna innebär att antagningen till forskarutbildning i ämnesdidaktik med inriktning mot de estetiska ämnenas didaktik stoppas och inriktningen avvecklas. Doktorander som har påbörjat utbildning ska ges förutsättningar att i enlighet med gällande regelverk fullfölja sina studier på IÄD med nuvarande handledare.

På BUV finns två forskarutbildningsämnen: barn- och ungdomsvetenskap och förskoledidaktik. Dessa ämnen fokuserar forskning om barn, unga samt fritidshem och förskola som frivilliga skolformer och använder sig av en mängd olika teorier och metoder. Forskningsmiljön är tvärvetenskaplig. Inga förutsättningar finns att etablera ett nytt forskarutbildningsämne.

Konsekvenser för forskningen i de estetiska ämnenas didaktik vid IÄD

En konsekvens av de förslagna förändringarna är att den forskningsmiljö som idag finns vid Avdelningen för de estetiska ämnenas didaktik avvecklas från IÄD. Forskningsämnet omfattar ämnesöverskridande verksamhet mellan olika estetiska uttrycksformer, samt mellan estetiska ämnen och andra ämnen som ingår i kunskapsfältet. Forskningen berör bild och media, drama och teater, musik samt rörelse och dans, med fokus på mötet mellan konstnärlig och pedagogisk verksamhet och omfattar alla åldrar från förskolebarn till vuxna.

Konsekvenser för Förskollärarprogrammet

Om lärare med estetisk kompetens placeras på BUV skulle det ge större förutsättningar för att bibehålla estetiska inslag och strimmor i Förskollärarprogrammet. Förändringen skulle skapa förutsättningar för ett tätare samarbete mellan lärare i praktisk-estetiska ämnen och programmets övriga lärare, vilket skulle stärka utbildningens kvalitet. Förändringen skulle inte kräva revideringar av utbildningsplan eller kursplaner.

Konsekvenser för Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem samt Grundlärarprogrammet med inriktning mot F–3 och 4–6

Om lärare med estetisk kompetens placeras på BUV, skulle det ge bättre förutsättningar för att arbeta multimodalt och bibehålla estetiska inslag och moment i Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem. Förändringen skulle skapa förutsättningar för ett tätare samarbete mellan lärare i estetiska ämnen och programmets övriga lärare, vilket skulle stärka utbildningens kvalitet. Vad gäller praktisk-estetiska ämneskurser finns sedan tidigare goda erfarenheter av samarbete med GIH i idrott. Ett samarbete med Konstfack och KMH skulle på liknande sätt kunna höja kvaliteten och attraktionskraft för profilerna bild och musik inom Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem samt för de valbara ämneskurserna i bild och musik i Grundlärarprogrammet med inriktning mot 4–6. Tydliga avtal skulle behöva tecknas, kursplaner revideras samt eventuell påverkan på VFU utredas.

Vid en avveckling av Avdelningen för de estetiska ämnenas didaktik kommer de praktisk-estetiska inslagen i både F–3 och 4–6 i första hand att hanteras av respektive ämnes kurslärare. Om samarbete med Konstfack inte kan etableras, kan BUV bedriva valbar ämneskurs i bild i Grundlärarprogrammet med inriktning mot 4–6.

Konsekvenser för BUV och IÄD

En överflyttning av lärarresurs från IÄD till BUV kommer att skapa förutsättningar för ett tätare samarbete mellan lärare inom Förskollärarprogrammet och Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem och kan möjliggöra transdisciplinärt och multimodalt samarbete med estetiska inslag i ett flertal av programmens kurser. Barn och ungas skapande är i sig ämnen som ligger nära BUVs verksamhet, vilket skulle vara en styrka och ett tillskott. Genom att ämnesinriktningar och valbara ämneskurser föreslås förläggas till fackhögskolor kommer kurserna att kunna bedrivas i en stark utbildnings- och forskningsmiljö.

Administrativt kommer beställningar mellan BUV och IÄD att minska betydligt. Schemaläggningen kommer att underlättas. IÄD kommer att säga upp sina lokaler i Stallet och BUV kommer att se över sitt lokalbehov i dialog med fastighetsavdelningen.

Förslagen innebär att anställda påverkas. Estetisk-didaktisk undervisning och forskning kommer inte längre att samlas inom en egen avdelning. Det föreligger risk för övertalighet. En mer preciserad kartläggning av lärarutbildningens behov i relation till personalens kompetens behöver därmed tas fram och en riskanalys av konsekvenser för personalen behöver genomföras.

Sammanfattning av föreslagna åtgärder i relation till rektorsbeslut

I relation till beslutet föreslås sammanfattningsvis:

- att utbildning inom de estetiska ämnenas didaktik på SU anpassas till att omfatta praktisk-estetiska inslag och moment inom Förskolärarprogrammet och Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem, F–3 och 4–6 i proportion till deras respektive examensmål,
- att de praktisk-estetiska inslagen i Grundlärarprogrammet med inriktning mot F–3 dimensioneras till en omfattning som motsvarar den i Grundlärarprogrammet med inriktning mot 4–6,
- att praktisk-estetiska inslag i Grundlärarprogrammet med inriktning mot F–3 och 4–6 i första hand hanteras av respektive ämnes kurslärare,
- att BUV etablerar samarbete kring ämneskurser i bild och musik med Konstfack och Kungliga Musikhögskolan från och med 1 januari 2026,[6]
- att Avdelningen för de estetiska ämnenas didaktik avvecklas,
- att lärare vid Avdelningen för de estetiska ämnenas didaktik omplaceras till BUV från och med 1 januari 2026 i relation till BUVs undervisningsbehov,
- att de lokaler i Stallet som IÄD har i sin upplåtelse sägs upp av IÄD och att BUV i dialog med fastighetsavdelningen genomför en analys av sina lokalbehov.

6 Om samarbete med Konstfack ej kan etableras, bör BUV bedriva bildundervisningen i egen regi. Om samarbete med KMH ej kan etableras bör musikprofilen i Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem och den valbara kursen i musik i Grundlärarprogrammet med inriktning mot 4–6 avvecklas.

Bilaga 1. Praktisk-estetiska inslag i förskollärarprogrammet

LFÖRY HT 2024 **antal studenter och grupper samt undervisningstid inom praktiska och. estetiska ämnen och lärprocesser**		**Totalt antal undervisningstimmar estetverksamhet**	
I kursplan	**Förväntat studieresultat:**		
Termin 1			
UB107Y, 16 hp **2 hp drama. I kursinnehåll: "Kursen ger även en introduktion till grupprocesser och drama/ gestaltande arbetssätt", " Drama - ett gestaltande och undersökande arbetssätt i förskolan, 2 hp** **Delkursen syftar till att studenten via verkstäder får kunskap om drama som ett gestaltande och undersökande arbetssätt i förskolan. Vidare syftar delkursen till att studenten ska få förståelse för lekens betydelse och förskollärarens roll för att stödja och inspirera till lek, dramalek och processdrama. Dessutom syftar delkursen till förståelse för gruppdynamik, grupprocess och ledarroll.**	**-visa kännedom om drama som gestaltande arbetssätt i förskolan**		
VT24:*130 studenter* *Drama, 8 grupper 15-20/grupp.* *Sem.timmar per grupp 9 h + 1 gemensam föreläsning, ett uppsamlingspass* ***Totalt timmar i sal: 77h***		**231 h**	
HT24:*120 studenter* *Drama, 8 grupper 15-20/grupp.* *Sem.timmar per grupp 9 h + 1 gemensam föreläsning, ett uppsamlingspass* ***Totalt timmar i sal: 77h***			**231 h**
Termin 2			
UB212Y, 11,5 hp **1,5 hp Bild, 1,5 hp Dans, 1,5 hp Musik**	**-utforskande av estetiska arbetsformer, uttryck och kommunikation inom ämnet bild/dans/musik och reflekterande kring ämnena som innehåll och metod i förskolan**		
VT 24: *124 studenter* *Musik dans bild, 7 grupper 15-20/grupp.* *Sem.timmar per grupp 50h (=350 h totalt)* *1 gemensam föreläsning,* *ett uppsamlingspass 3/gr (=21 tot)* ***Totalt timmar i sal 373***		**1088**	
HT 24: *80 studenter* *Musik dans bild, 4 grupper 15-20/grupp.* *Sem.timmar per grupp 50h (=200 h totalt)* *1 gemensam föreläsning,* *ett uppsamlingspass 3/gr /(=15 tot)* ***Totalt timmar i sal 217***			**641 h**
Termin 3			
UB308Y, 12 hp **inga särskilt avsatt hp:** **I kursinnehåll i delkurs 1: "Delkursen ger en introduktion till ett utforskande arbetssätt i förskolan med utgångspunkt i ett projektinriktat arbete, estetiska uttrycksformer och utomhusdidaktiska aktiviteter."**	**-använda estetiska uttrycksformer, lek och digitala verktyg för att kommunicera naturvetenskap och hållbarhetsfrågor i pedagogiska sammanhang**		
VT 24 *85 studenter* *Bild, 3 grupper 15-20/grupp.* *Tid per grupp 2,5 h* ***Totalt timmar i sal 7,5 h totalt***		**22,5**	
HT 24 *100 studenter* *Bild, 4 grupper 15-20/grupp.* *Tid per grupp 2,5 h* ***Totalt timmar i sal 10 h totalt***			**30 h**
UB310Y, 12 hp **Grundläggande matematik och estetiskt uttrycksätt, 4 hp. I kursinnehåll: "Matematik betraktas i kursen som ett språk och undersöks med hjälp av praktisk-estetiska uttryckssätt, lek samt dans"**	**-redogöra för hur pedagogiska strategier, praktiska-estetiska lärprocesser och lek i olika undervisningssituationer kan bidra till att stödja barns lärande i matematik och teknik**		
VT24: 85 studenter		**90 h**	

Dans, 5 grupper 15-20/grupp. *Tid per grupp 6 h* ***Totalt timmar i sal 30 h totalt***			
HT24: 100 studenter *Dans, 5 grupper 15-20/grupp.* *Tid per grupp 6 h* ***Totalt timmar i sal 30 h totalt***			**90 h**
Termin 4			
UB406Y, 22 hp **Barnlitteratur och musik, 3 hp. Kursinnehåll: "Delkursen syftar till att utveckla färdigheter i högläsning och berättande med framförallt barnlitteratur och musik som didaktiska verktyg."**	**-designa aktiviteter där musik samt högläsning, berättande och barnlitteratur används som didaktiska verktyg**		
VT24: 146 studenter *Musik, 7 grupper 15-20/grupp.* *Tid per grupp 6 h (vissa delar inspelade)* *1 gemensam föreläsning* ***Totalt timmar i sal 42 h totalt***		**128 h**	
80 studenter *Musik, 4 grupper 15-20/grupp.* *Tid per grupp 6 h (vissa delar inspelade)* *1 gemensam föreläsning* ***Totalt timmar i sal 24 h totalt***			**74 h**
Termin 5			
UB502Y, 7,5 hp **Inga särskilt avsatta hp, ej framskrivet i kursinnehåll**	**OBS! Inget förväntat studieresultat där drama eller estetik ingår. Drama utgör en undervisningsform som inte specificeras i kursplanens rubriker (FS, innehåll, eller undervisning).**		
VT24: 30 studenter *Drama, 2 grupper 15-20/grupp.* *Tid per grupp 9 h* ***Totalt timmar i sal 18 h totalt***		**54 h**	
HT24: 60 studenter *Drama, 3 grupper 15-20/grupp.* *Tid per grupp 9 h* ***Totalt timmar i sal 27 h totalt***			**81 h**
Termin 6			
UB607Y, 8,5 hp **Inga särskilt avsatta hp för drama/estetik, i kursinnehåll - "I kursen ingår analys av observationer av barns lek samt dramaverkstäder som en uttrycksform för lek i förskolan"**	**-använda drama som uttryckssätt samt reflektera över drama som uttrycksform i förskolan**		
VT24 122 studenter *Drama, 7 grupper 15-20/grupp.* *Tid per grupp 3 h* ***Totalt timmar i sal 21 h totalt***		**63 h**	
HT24 120 studenter *Drama, 6 grupper 15-20/grupp.* *Tid per grupp 3 h* ***Totalt timmar i sal 18 h totalt***			**54**
	Totalt	**1676,5**	**1201**

Sammanställning lärartimmar utförda (faktor 3) HT24	Förskollärarprogrammet		
Musik	289		
Bild	213		
Dans	303		
Drama	366		
Estetiska uttryck	32,5		
Summa	1203,5		

Bilaga 2. Praktisk-estetiska inslag i Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem (exklusive ämneskurs)

GRUNDFRI VT, HT 2024 **Antal studenter och grupper samt undervisningstid inom praktiska och estetiska ämnen och lärprocesser samt estetiska lärprocesser**		**Totalt antal undervisningstimmar estetverksamhet**	
I kursplan	**Förväntat studieresultat:**		
Termin 1		Timmar IÄD Faktor 3	Timmar IÄD Faktor 3
UB101Z 7,5hp Kursens innehåll. ”Kursen ger en introduktion till ämnesdidaktik, fritidshemmets och skolans uppdrag och värdegrund. Gruppers utveckling och gruppdynamik är också centrala områden inom kursen.”	- redogöra för gruppers utveckling och gruppdynamik, samt		
VT24 81 studenter Föreläsning grupprocesser 2h 3 grupper om 20-25/grupp Drama 8h per grupp Musik 8h/1 grupp Bild 6h/2 grupp *Totalt antal timmar i sal per grupp ca 15h*		**44 h**	
HT24 80 studenter 3 grupper om 20-25/grupp Drama 6h Föreläsning Drama 2h Musik 8/ 1 grupp Bild 6/ 2 grupp *Totalt antal timmar i sal per grupp ca 15h*			**44h**
Termin 2			
UB215Z 7,5 hp Kursens innehåll ”olika utforskande multimodala arbetssätt med fokus på fritidshemspedagogiskt arbete med språk och matematik samt användande av digitala verktyg. Kursen behandlar även kunskaper om skolväsendets organisation och samverkansformer.”	• visa kunskap om barns kommunikation och språkutveckling samt om ämnesdidaktik i läsning, skrivning och matematik, • visa förmåga att reflektera över användandet av digitala verktyg och medier för kommunikation i fritidshemspedagogiskt arbete, • visa förmåga att multimodalt använda estetiska gestaltningsformer och kommunikativa verktyg, • visa förmåga att identifiera och analysera ämnesövergripande lärprocesser, samt .		
VT24 65 studenter 2 grupper om 20-25/grupp Seminarier, drama, dans Drama 6/grupp Dans 6 h/grupp *Totalt antal timmar i sal per grupp ca 18h*		**36h**	

HT24 xx studenter 2 grupper om 20-25/grupp Seminarier, drama, dans samt kommunikation Drama 6h/grupp Dans 6h/grupp ***Totalt antal timmar i sal 18h***			**36h**
Termin 3			
UB214Z 7,5hp Kursen behandlar ”multimodala och estetiska lärprocesser i relation till fritidshemmet som arena. Kursen innefattar också frågor om identitetsskapande och behandlar identitet från olika teoretiska perspektiv, samt kopplar dessa till estetiskt och multimodalt arbete i fritidshemmet. Kursen kopplar samman teori och praktik i ett multimodalt och estetiskt gestaltande arbete.”	- visa kunskap om multimodala och estetiska lärprocesser - visa förmåga att använda olika estetiska gestaltningsformer och meningsskapande resurser visa förmåga att identifiera, analysera och diskutera ämnesövergripande lärprocesser, samt		
VT24 55 studenter 3 grupper om 20-25/grupp Seminarier dans, drama, handledning och bedömning av gestaltande gruppexamination Drama 27h/grupp Multimodalitet 9h/grupp Handledning9h/grupp Gestaltning 9h/grupp ***Totalt antal timmar i sal per grupp ca 54***		**162h**	
HT24 58 studenter 2 grupper om 20-25/grupp Drama 18h Filmworkshop 9h ***Totalt antal timmar i sal per grupp 27h*** **Doktorand med kompetens i drama/film undervisar i kurs därav färre beställda timmar från LÄD HT24*			**54h**
Termin 4			
UB211Z 7,5hp I kursens innehåll ”ger fördjupade kunskaper i ledarskap och konflikthantering, med fokus på social interaktion och lärande i fritidshemmet”	- visa fördjupad kunskap om konflikter, konflikthantering och ledarskap, - visa förmåga att kritiskt reflektera över sociala relationer i fritidshemmet, inkluderat det professionella samtalet		
VT24 55 studenter Drama 3 grupper om ca 16-20/grupp ***Totalt antal timmar i sal per grupp 11*** **h**		**33h**	
UB211Z HT24 kursen ges inte p g a ändrad studiegång			
Termin 5			
UB213Z 15hp Kursen behandlar ”ämnesdidaktik, läroplansteori och bedömning utifrån olika aspekter….pedagogiska planeringar, utvärdering och bedömning i fritidshem samt bedömning och betyg i skola utifrån studentens valda inriktning”	- visa sådana ämnesdidaktiska och allmändidaktiska kunskaper som krävs för arbetet som grundlärare med inriktning mot arbete i fritidshem samt reflektera över professionens olika didaktiska positioner		
VT24 55 studenter Estetiska lärprocesser i musik, bild och idrott 3 grupper om ca 23-26/grupp Intro ämne 6/helgrupp Musik 18h/grupp Bild 36h/ 2 grupp ***Totalt antal timmar i sal per grupp 32h***		**96h**	
HT24 55 studenter Estetiska lärprocesser i musik, bild och idrott 3 grupper om ca 23-26/grupp Intro 16,5h/hel grupp Bild 36h/grupp Musik 36h/grupp			**124,5h**

Totalt antal timmar i sal per grupp om 3 41,5h			
Termin 6			
	Totalt	**371**	**234**

Sammanställning lärotimmar utförda HT24	Grundlärarprogrammet inriktning fritidshem
Musik	42
Bild	84
Dans	18
Drama	72
Estetiska uttryck	18
Summa	**234**

Bilaga 3: Praktisk-estetiska inslag i Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3, 240 hp

LGF3Y ("F–3") VT & HT 2023				
Kurskod, antal hp och kursnamn **Innehåll som kan kopplas till praktisk-estetiska läroprocesser** *Antal studenter VT23 och HT23 samt i relevanta fall antal grupper*		**Förväntade studieresultat som kan kopplas till praktisk- estetiska läroprocesser** Beskrivning av praktisk-estetiska undervisningsaktiviteter	**Totalt antal klocktimmar som tilldelats lärare från Estetavdelningen**	
Termin 1			**VT23**	**HT23**
US113G, 15 hp; Svenska I **Vidare behandlas hur estetiska lärprocesser kan integreras i undervisningen för att främja elevers språk-, läs- och skrivutveckling.**		**- planera och motivera lärandeaktiviteter för undervisning i svenska i F-3 utifrån styrdokument och med integrering av estetiska lärprocesser**		
VT23: *108 stud.* *5 grupper* *10 halvgrupper*	***HT23:*** *137 studenter* *5 grupper* *10 halvgrupper*	Två workshopar i drama à 3h i halvgrupp; undervisning av lärare från Estetavdelningen.	**180**	**180**
Termin 2			**VT23**	**HT23**
UM2201, 7,5 hp; Matematik I **I kursen behandlas |---| olika uttrycksformer (bl.a. estetiska)**		**- kunna planera för en matematikaktivitet i årskurs F-3, med utgångspunkt i skolans styrdokument och relevant forskning samt med stöd av laborativt material och estetiska uttrycksformer.**		
VT23: *129 studenter* *4 grupper*	***HT23:*** *101 studenter* *5 grupper*	Ett seminarium och en verkstad per grupp i mattemusik, 5h/grupp med lärare från Estetavdelningen	**80**	**96**
USEN1G, 7,5 hp; Engelska i klassrummet… **T.o.m. VT24: planera, motivera och genomföra undervisning i engelska för förskoleklass och årskurs 1-3 utifrån språkdidaktiska teorier och aktuella styrdokument, med tillämpning av språkutvecklande arbetssätt som inkluderar estetiska lärprocesser och digitala resurser** **Fr.o.m. HT24: Inom kursens ram ska studenten beskriva, analysera och omsätta klassrumsaktiviteter som syftar till att på ett lekfullt sätt och med olika uttrycksformer arbeta med receptiva och produktiva förmågor, bland annat vokabulär och uttal.**		**T.o.m. VT24: - utifrån språkdidaktiska teorier diskutera användningen av estetiska lärprocesser och digitala resurser i lärandesituationer i engelska för yngre åldrar** **Fr.o.m. HT24: med olika uttrycksformer arbeta med receptiva och produktiva förmågor]**		
VT23: *122 studenter* *4 grupper*	***HT23:*** *92 studenter* *4 grupper*	1–3 seminarier per grupp med temat estetiska lärprocesser, dessa sköts av kursens ordinarie lärare (dvs. inga lärare från estetavdelningen är involverade).	**0**	**0**
Termin 3			**VT23**	**HT23**
UM3112, 15 hp; Naturvetenskap och teknik **Vidare behandlas undersökande arbetssätt och dokumentation där estetiska uttrycksformer och digitala hjälpmedel betonas.**		**dk1: - redogöra för hur olika former av bedömning, olika arbetssätt, estetiska uttrycksformer och digitala hjälpmedel kan användas i undervisning i naturorienterande ämnena i skolår F–3; dk2: - redogöra för hur olika former av bedömning, olika arbetssätt, estetiska uttrycksformer och digitala hjälpmedel kan användas för undervisning i teknik i skolår F–3**		

VT23: *85 studenter*	***HT23:*** *92 studenter*	Vid 6 seminarier ingår estetiska-praktiska lärprocesser, sköts av kursens ordinarie lärare.	**0**	**0**
UM2204, 15 hp; Matematik II **Del 2 |---| behandlar |---| estetiska uttrycksformen bild med fokus på att utveckla lärande i matematik**		**Del 2: |---| planera för undervisningssekvenser inom geometri, mätning och taluppfattning samt analysera dessa med fokus på kommunikationens betydelse och olika uttrycksformer**		
VT23: *94 studenter* *4 grupper*	***HT23:*** *104 studenter* *4 grupper*	Två seminarier/workshopar per grupp med bildlärare = 8 workshopar à 2,5h = 20h med bildlärare från Estetavdelningen. (Mediepedagogen har 1 seminarium per grupp a 2h = 8h; ej inräknat i timmarna till höger.)	**90**	**90**
Termin 4			**VT23**	**HT23**
US223G, 7,5 hp; Svenska II **I kursen ingår även att planera lärandeaktiviteter med fokus på barnlitteratur och sakprosa för barn utifrån ämneskunskaper, ämnesdidaktiska teorier, styrdokument, samt integrering av estetiska lärprocesser.**		**- planera och motivera lärandeaktiviteter med fokus på barnlitteratur och sakprosa för barn utifrån ämneskunskaper, ämnesdidaktiska teorier, styrdokument, samt integrering av estetiska lärprocesser**		
VT23: *91 studenter* *4 grupper*	***HT23:*** *66 studenter* *3 grupper*	En dramaworkshop i halvgrupp innebär 6-8 dramaworkshopar (ges av dramalärare i Stallet) per kurs. Ett seminarium per grupp med mediepedagogen, betyder 3-4 seminarier per kurs	**72**	**54**
Termin 5			**VT23**	**HT23**
UM5103, 7,5 hp; Matematik III **Kursen behandlar |---| estetiska uttrycksformer i matematikundervisning**		**- kritiskt granska och diskutera användandet av olika uttrycksformer i relation till elevers lärande i matematik**		
VT23: *116 studenter* *7 grupper*	***HT23:*** *92 studenter* *7 grupper*	Dans, ett pass à 3h/grupp, 7 grupper beroende på termin med danslärare från Estetavdelningen	**63**	**63**
Termin 6			**VT23**	**HT23**
UM3103, 15 hp; Naturvetenskap och teknik II (valbar fördjupning) **Dessutom behandlas estetisk gestaltning och utomhusdidaktik för undervisning i hållbar utveckling.**		**- använda olika former av estetisk gestaltning för undervisning om naturvetenskap och hållbar utveckling,**		
VT23: *58 studenter* *2 grupper*	***HT23:*** *34 studenter* *2 grupper*	Två av kursens seminarier ges av dramalärare från Estetavdelningen: två grupper, två workshopar à 2,5h. (Förutom det ingår innehållet i 6 seminarier som ges av ordinarie NV-didaktiker.)	**30**	**30**
CHSO2V, 15 hp; Samhällsorienterande ämnen, valbar kurs (valbar fördjupning) ***[ingen formulering i innehållsbeskriv-ningen som knyter an till praktisk-estetiska läroprocesser]***		**- använda olika former av metodik eller pedagogik för att skapa meningsfulla undervisningssituationer, samt anpassa undervisningsplanering till praktiska erfarenheter av konkreta undervisningssituationer**		
VT23: *50 studenter* *2 grupper* *(4 halvgrupper)*	***HT23:*** *72 studenter* *2 grupper* *(4 halvgrupper)*	Estetiska lärprocesser genom drama – fokus på drama som verktyg för att konkretisera det abstrakta + skapa känslomässig + narrativ förståelse 2 x 3h i två grupper samt 1x3h i fyra grupper.	**72**	**72**
Termin 7			**VT23**	**HT23**
–		–		
Termin 8			**VT23**	**HT23**
–		–		
		Totalt antal klocktimmar per termin	**587**	**585**

Totalt antal klocktimmar 2023 (VT+HT)		**1172**

Bilaga 4: Praktisk-estetiska inslag i Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6, 240 hp

LG46Y (”4–6”) VT & HT 2023				
Kurskod, antal hp och kursnamn **Innehåll som kan kopplas till praktisk-estetiska läroprocesser** *Antal studenter VT23 och HT23 samt i relevanta fall antal grupper*		**Förväntade studieresultat som kan kopplas till praktisk- estetiska läroprocesser** Beskrivning av praktisk-estetiska undervisningsaktiviteter	**Totalt antal klocktimmar som tilldelats lärare från Estetavdelningen**	
Termin 1			**VT23**	**HT23**
UM2301, 7,5 hp; Matematik I **olika representationsformer**		**- använda olika representationsformer för tal och aritmetik**		
VT23: *79 studenter*	***HT23:*** *67 studenter*	Ingen medverkan av lärare från Estetavdelningen.	**0**	**0**
USE41G, 7,5 hp; Engelska I **Studenten får utarbeta, presentera och motivera klassrumsaktiviteter som syftar till att utveckla elevers kommunikativa förmåga, bland annat med hjälp av estetiska lärprocesser och digitala verktyg. *[Revidering inför HT24: formuleringarna om estetiska lärprocesser och digitala verktyg tas bort helt]***		**- utifrån språkdidaktisk litteratur diskutera användningen av estetiska lärprocesser och digitala verktyg i lärandesituationer i engelska. *[Revidering inför HT24: formuleringarna om estetiska lärprocesser och digitala verktyg tas bort]***		
VT23: *67 studenter*	***HT23:*** *84 studenter*	Ingen medverkan av lärare från Estetavdelningen.	**0**	**0**
US116G, 15 hp; Svenska I **Vidare behandlas texter i olika medier, multimodalitet samt integrering av praktiska och estetiska lärprocesser i läs- och skrivundervisning**		**–**		
VT23: *62 studenter*	***HT23:*** *116 studenter*	Fem seminarier med praktisk-estetiskt innehåll som ges av kursens ordinarie lärare, dvs. ingen medverkan av lärare från Estetavdelningen.	**0**	**0**
Termin 2			**VT23**	**HT23**
UM4041, 7,5 hp; Matematik och lärande II: geometri **olika representationsformer samt kommunikationens betydelse för lärande i matematik**		**- kunna planera för en matematikaktivitet i årskurs F-3, med utgångspunkt i skolans styrdokument och relevant forskning samt med stöd av laborativt material och estetiska uttrycksformer.**		
VT23: *78 studenter* *3 grupper*	***HT23:*** *47 studenter* *3 grupper*	1 pass om 3h, som bearbetar beräkning av skalor. Studenterna får skapa skalenliga husrepresentationer under passet.	**27**	**27**
Termin 3			**VT23**	**HT23**
UM3106, 30 hp; Naturvetenskap och teknik (valbar kurs) **Dessutom behandlas undersökande arbetssätt i skolan samt dokumentation där estetiska uttrycksformer och digitala hjälpmedel betonas.**		**- redogöra för hur olika arbetssätt, estetiska uttrycksformer och digitala hjälpmedel kan användas i undervisning i de naturvetenskapliga ämnena och teknik, (Del 1 och 3)**		
VT23: *27 studenter*	***HT23:*** *25 studenter*	Ljud, tonhöjd och måttenheter, musik/ fysikworkshop om 1h vid ett seminarium, en kursutvecklingsinsats med start HT23. Vid 14 seminarier är praktisk-estetiska	**0**	**3**

		lärprocesser en del av innehållet i seminarierna, undervisas av ordinarie lärare.		
HV461S, 30 hp; Samhällsorienterande ämnen (valbar kurs) **dk1: Vidare berörs ämnesspråk och andraspråk, begreppsbildning och undervisning, samt drama i undervisning i SO-ämnena. [HT 24: Vidare berörs begreppsbildning och undervisning, samt estetiska ämnen och lärprocesser i undervisning i SO-ämnena.]**		*– [inga explicita praktisk-estetiska inslag i FSR, varken i tidigare eller nuvarande version av kursplanen]*		
VT23: *25 studenter*	***HT23:*** *25 studenter*	3 dramapass (30h) byttes ut till introducerande seminarier i alla 4 estetämnen - 1.5 h x 2 per ämne. Totalt 12h =, (HT 24 utökat till 2h per ämne och 2 grupper studenter, ändring av tidigare formulering om drama i kursplan är på gång).	**30**	**36**
Termin 4			**VT23**	**HT23**
USE42G, 7,5 hp; Engelska II **Studenten får utarbeta, presentera och motivera klassrumsaktiviteter samt längre temaarbeten som syftar till att utveckla elevers kommunikativa förmåga, bland annat med hjälp av estetiska lärprocesser och digitala resurser.**		**- motivera, planera och diskutera undervisning i engelska som inkluderar estetiska lärprocesser och digitala resurser**		
VT23: *61 studenter 3 grupper*	***HT23:*** *40 studenter 3 grupper*	Ingen medverkan av lärare från Estetavdelningen.	**0**	**0**
Termin 5			**VT23**	**HT23**
US226G, 7,5 hp; Svenska II **dk1: Barnlitteraturen belyses utifrån en estetisk, historisk och social kontext. Dk2 –**		**dk1: - systematiskt utföra en litteraturvetenskaplig analys av text och bild i litterära verk. Dk2 –**		
VT23: *38 studenter*	***HT23:*** *60 studenter*	Ingen medverkan av lärare från Estetavdelningen.	**0**	**0**
USE463, 7,5 hp; Engelska III **dk1: Barn- och ungdomslitteraturen belyses också utifrån en estetisk, historisk och social kontext. Därtill behandlas barns reception av engelskspråkig litterär text i samverkan med andra medier. Dk2: –**		**dk1: –** **dk2 –**		
VT23: *61 studenter 3 grupper*	***HT23:*** *40 studenter 3 grupper*	Ingen medverkan av lärare från Estetavdelningen.	**0**	**0**
Termin 6			**VT23**	**HT23**
UM4044, 15 hp;Matematik III **dk1: Olika representationsformer för att uttrycka kunskaper i algebra, sannolikhet, statistik, samband och förändring;** **dk2: Olika representationsformer för att utveckla lärande;** **dk3: Olika uttrycksformer, t ex digitala verktyg**		**dk1: Använda olika representationsformer och visa kunskaper i problemlösning och resonemang i relation till matematiskt innehåll; dk2: Diskutera och analysera användandet av olika representationsformer i relation till elevers lärande;** **dk3: Diskutera hur olika uttrycksformer kan användas för att främja elevers lärande i matematik.**		
VT23: *44 studenter*	***HT23:*** *47 studenter*	Inom kursen UM4044, finns inga framskrivna mål specifikt avseende praktiskt-estetiska undervisningsmoment. Ingen medverkan av lärare från Estetavdelningen ingår. Dock arbetar vi implicit med praktisk-estetiskt innehåll vid flera	**0**	**0**

		lärprocesser t.ex. i moment med fokus på exempelvis mönster eller diagram, men även vid andra tillfällen eftersom olika representationer genomsyrar kursmomenten. Ett exempel är programmeringen där studenterna ska skapa en virtuell arena för sina presentationer, ett moment där det estetiska har en stor betydelse		
Termin 7			**VT23**	**HT23**
–		–		
Termin 8			**VT23**	**HT23**
		Totalt antal klocktimmar per termin	**57**	**66**
		Totalt antal klocktimmar 2023 (VT+HT)		**119**

Ämnesdidaktiska kurser i estetiska ämnen inom 4–6

Rent ämnesdidaktiska kurser i estetiska ämnen inom 4–6 redovisas separat i en tabell nedan. Dessa omfattas av de valbara kurserna i bilddidaktik (HVB146 och HVB246) samt av självständigt arbete i estetiska ämnen (på GN: HVE1SG och AN: HVE1SA). De valbara kurserna är svåra att ta med i beräkningarna eftersom de samläses med kurser som står för majoriteten av antalet studenter vid respektive kurstillfälle. Någon summering har inte därför inte heller gjorts i tabellen nedan.

Termin 3			**VT23**	**HT23**
HVB146, 15 hp; Bild för grundlärare åk 4–6 I (valbar kurs) **[Kursen är ämnesdidaktisk och har därmed fokus på bildämnet och är sålunda genomsyrat av praktisk-estetiska inslag vad gäller innehållsbeskrivningen.]**		**[Kursen är ämnesdidaktisk och har därmed fokus på bildämnet och är sålunda genomsyrat av praktisk-estetiska inslag förväntade studieresultat.]**		
VT23: *1 student*	***HT23:*** *7 studenter*	Ämnesdidaktisk kurs i bild. Samläses med Bild och form i skolan I (HVB1FR): VT23 32 studenter, HT23 33 studenter. Antalet timmar (inklusive kursansvar) gäller båda kurserna.	**409**	**367**
HVB246, 15 hp; Bild för grundlärare åk 4–6 II (valbar kurs) **[Kursen är ämnesdidaktisk och har därmed fokus på bildämnet och är sålunda genomsyrat av praktisk-estetiska inslag vad gäller innehållsbeskrivningen.]**		**[Kursen är ämnesdidaktisk och har därmed fokus på bildämnet och är sålunda genomsyrat av praktisk-estetiska inslag förväntade studieresultat.]**		
VT23: *1 student*	***HT23:*** *7 studenter*	Ämnesdidaktisk kurs i bild. Samläses med Bild och form i skolan II: VT23 (HVB2FR) 26 studenter, HT23 28 (HVFRB2). Antalet timmar (inklusive kursansvar) gäller båda kurserna.	**360**	**360**
Termin 6			**VT23**	**HT23**
HVE1SG, 15 hp; Självständigt arbete I, estetiska ämnen (GN) **I kursen ingår att självständigt genomföra en ämnesdidaktisk studie i ämnet musik eller bild med relevans för kommande yrkesutövning som lärare i årskurs 4–6.**		**- formulera en forskningsfråga eller en problemställning med relevans för undervisning i ett av skolans estetiska ämnen, och med stöd i relevant litteratur**		
VT23: *4 studenter*	***HT23:*** *1 student*	Handledare från Estetavdelningen och examinatorer från Estetavdelningen. (15h handledning och 5h examination, dvs. 10-20h per student beroende på om de skriver i par eller inte)		

Termin 8			VT23	HT23
HVE1SA, 15 hp; Självständigt arbete II, estetiska ämnen (AN) **I kursen ingår att självständigt genomföra en ämnesdidaktisk studie med relevans för lärarprofessionen**		**- identifiera och formulera en ämnesdidaktisk problemställning med relevans för undervisning i ett av de estetiska ämnena i grundskolans år 4–6**		
VT23: *4 studenter*	***HT23:*** *1 student*	Handledare och examinatorer från Estetavdelningen. (15h handledning och 5h examination, dvs. 10-20h per student beroende på om de skriver i par eller inte)		

VFU-kurser inom 4–6

VFU-kurserna har inte heller tagits upp i tabellerna eftersom de inte svarar på frågan vilken lärarresurs som används från estetavdelningen. Från gruppen som arbetat fram detta material vill vi poängtera att det innehåll som ska examineras i VFU-kurserna är kopplade till hur mycket våra studenter under sin SU-förlagda utbildning får arbeta med estetiska läroprocesser för att under sina VFU-perioder kunna välja bland olika metoder när de planerar lärandeaktiviteter och med viss säkerhet kunna genomföra undervisning med estetiska inslag där de och deras handledare anser att det är lämpligt. För Grundlärarprogrammet finns följande inskrivet vad gäller praktisk-estetiska läroprocesser i VFU-kurserna, oavsett vald inriktning:

F–3	***Kurskod***	***Innehåll***	***Förväntade studieresultat***
VFU1	USVU1G	–	(resonera om och använda digitala verktyg och medier som resurser i den pedagogiska verksamheten)
VFU2	USVF2G	–	utifrån ämnesdidaktiska kunskaper integrera praktisk-estetiska uttrycksformer och digitala resurser i undervisningen
VFU3	USVF3G	–	utifrån ämnesdidaktiska kunskaper använda praktisk-estetiska uttrycksformer i den pedagogiska verksamheten (digitala verktyg har eget FSR)

4–6	***Kurskod***	***Innehåll***	***Förväntade studieresultat***
VFU1	UM2320	–	(använda digitala verktyg och medier som resurser i den pedagogiska verksamheten)
VFU2	UM5006	–	utifrån ämnesdidaktiska kunskaper integrera praktisk-estetiska uttrycksformer samt digitala resurser i undervisningen
VFU3	UM7027	–	–

De studenter som har valt inriktningen bild i 4–6 ska i VFU3 ha möjlighet att genomföra alla ämnesdidaktiska förväntade studieresultat i bildämnet:

- skriva och motivera en längre ämnesplanering med tydliga mål som är relaterade till ämnesdidaktiska teorier och relevanta nationella styrdokument, samt genomföra och tillsammans med andra utvärdera moment i planeringen mot målen

- leda och utveckla undervisning i studentens samtliga ämnen utifrån adekvata ämneskunskaper, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper samt anpassa sin undervisning till elevers olika behov
- under handledning tydligt och med professionellt språkbruk skriftligt eller muntligt kommunicera med vårdnadshavare om elevers lärande och utveckling
- med hjälp av kunskaper om betyg och bedömning dokumentera, analysera och bedöma elevers lärande samt skapa förutsättningar för elever att utvärdera och bedöma sitt eget lärande samt använda resultaten för att stimulera varje elevs utveckling

Bilaga 5: Rapport deluppdrag 2: ekonomiska flöden, personella resurser, lokalanvändning och administration

Arbetet har främst genomförts av Maria Lans biträdande administrativ chef IÄD och Christine Uhrlander administrativ chef IÄD. Andreas Gavran administrativ chef BUV, Maria Pemsel ämnesstudierektor IÄD samt olika funktioner i IÄD:s administration av bidragit med information och kommentarer. Annika Flick och Anna Åhlund, studierektorer BUV har hållits informerade om arbetet.

Arbetsgruppens uppgift var att kartlägga ekonomiska flöden, personella resurser, lokalanvändning och administration för den praktisk-estetiska verksamheten under 2023. Följande aspekter skulle beaktas:

1. Kostnader för ”köp- och säljverksamheten” mellan BUV och IÄD vad gäller personella resurser, lokaler och administration för respektive institution. Vad kostar den undervisning som BUV beställer? Vad kostar den undervisning som ligger i kurser på IÄD? Vad kostar praktisk-estetisk verksamhet inom lärarprogram? Vad kostar det fristående kursutbudet? Kostnader för administration. Ange kostnader per institution.
2. Intäkter för praktisk-estetiska kurser/moment inom lärarprogrammen, intäkter för övrigt praktisk-estetiskt kursutbud, genomströmning, HÅS/HÅP. Ange intäkter per institution.
3. Vilka lokaler används, till vilken nyttjandegrad och vad kostar de?
4. Hur många lärare undervisar och i vilken omfattning? Ange antalet lärare i heltidsekvivalenter och sortera utifrån ämne, anställning (universitetslektor, adjunkt, adjungerad lärare, tillsvidareanställd, tidsbegränsat anställd)
5. Ackumulerat underskott.

1. Kostnader

IÄD:s kostnader relaterade till hela den praktisk-estetiska verksamheten 2023 uppskattas till (tkr):

Anställda lärare, lön inkl. LKP	14 391
Timlärare, lön inkl. LKP	235
Administration, lön inkl. LKP	1 128
OH-påslag 46,6%*	7 345
Lokaler Stallet, inkl material, reparationer mm	3 858
Lokalpåslag kontor mm 11,7%	1 711
TOTALT	**28 669**

*”Snitt-OH” = 0,7*UGA+0,3*FUF = 0,7*52,2+0,3*33,6 = 46,6%*

Det finns en stor utmaning i att dela upp och beräkna kostnaderna för (1) den undervisning som BUV beställer, (2) den praktisk-estetiska verksamheten inom lärarprogram samt (3) det fristående kursutbudet. Återstående tid, som inte gäller något av de tre områden t.ex. arbete på FUF-medel, andra projekt, uppdrag och övrigt grupperar vi tillsammans.

Direkta lönekostnader inkl. LKP, anställda lärare, timlärare och utbildningsadministration/lokalbokning, för de tre olika delarna samt övrigt, var under 2023 (tkr):

Undervisning som BUV beställer	2 215
Inom lärarprogram	2 121
Fristående kursutbudet	2 248
FUF, projekt, uppdrag, övrigt	8 042
TOTALT	**14 626**

Då de lokaler som är anpassade för verksamheten inte har full beläggning vore en modell som fördelar ut de totala lokalkostnaderna efter hur dessa används mest rättvisande. Utgångspunkten för en sådan, fiktiv, fördelning är hur lokalerna i Stallet användes under 2023.

En grov uppskattning, som fördelar alla kostnader på de fyra kategorierna ovan skulle då kunna vara:

	Under-visning åt BUV	Inom lärar-program	Fristående kurser	FUF, projekt, uppdrag, övrigt	Totalt
Lönekostnader inkl. LKP	2 215	2 121	2 248	8 042	14 626
OH-påslag	1 049	1 106	1 300	3 890	7 345
Stallet*	1 196	1 659	309	694	3 858
Lokalpåslag	259	248	263	941	1 711
Utb. adm. Mm	35	252	539	301	1 128
TOTALT	**4 754**	**5 388**	**4 658**	**13 869**	**28 669**

** = utifrån lokalbokning 2023: BUV 31%, lärarprogram 43%, FK 8%, övrigt 18%*

2. Intäkter

IÄD:s intäkter relaterade till den praktisk-estetiska utbildningsverksamheten under 2023 uppskattas till (tkr):

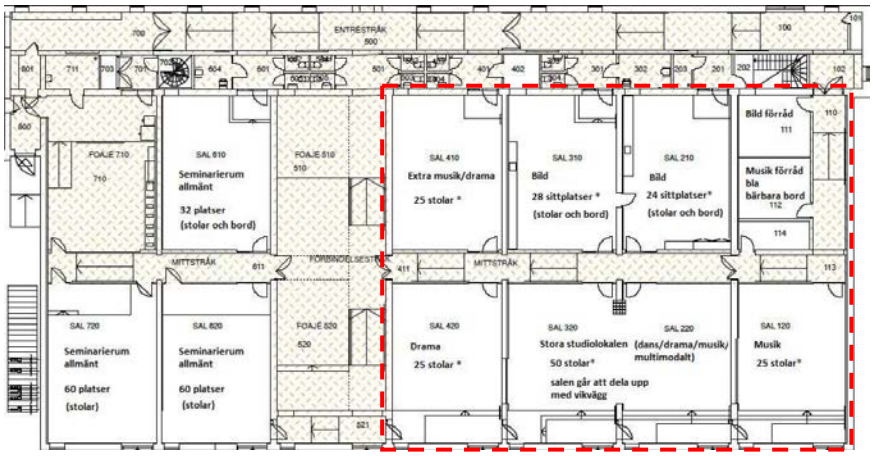
	HÅS	HÅP	Intäkter, tkr	Genom-strömning
Program	81,36	74,66	4 029	0,92
Fristående kurs	82,10	50,78	4 381	0,62
VAL	12,23	10,85	1 189	
BUV köp lärartjänster			2 986	
BUV lokalhyra Stallet			442	

Uppdrag			2 600	
Andel av FUF-anslag			6 769	
TOTALT			**22 396**	

Intäkter uppdrag skattas till ca 2,6 mkr, varav Kulturskoleklivet 2 388 tkr. FUF-medel tilldelas baserat på antalet anställda professorer och lektorer samt prestationsbaserade grunder: utbildningsåtagande, examina, externa bidrag och publikationer). Totalt fick IÄD 55 715 tkr i FUF-tilldelning (ram + prestationsbaserat). Då 12,3% av institutionens lektorer och professorer finns på avdelningen skattas intäkterna till 6 796 tkr.

3. Lokalanvändning

Verksamheten bedrivs till största delen i särskilt anpassade och utrustade lokaler i Frescati backe hus 6, även kallat ”Stallet”. IÄD:s upplåtelse är 567,24 m^2 fördelade på sju lärosalar, tre förråd och ett teknikrum.

Direkta kostnaderna för Stallet IÄD under 2023 var 3 808 057 kr varav

- Hyreskostnad 3 710 884 kr (2024 är kostnaden 3 986 562 kr)
- Lokalvård 97 173 kr

Därutöver tillkommer kostnader för larmanläggning, material och reparationer som vi skattat till 50 tkr vilket borde vara lågt räknat. Under 2023 hyrde BUV lokaler i Stallet av IÄD till en kostnad av 442 250 kr, vilket gav IÄD motsvarande intäkt.

Tekniken i lokalerna är en återkommande källa till arbete för IÄD:s IT- och fastighetsgrupp och skapar merkostnader för institutionen i form av underhåll. De tekniska lösningarna var från början identiska i alla klassrum, men också överdimensionerade och onödigt avancerade för verksamheten. Efterhand som de slutat fungera har de ersatts och anpassats till den verksamhet som bedrivs i respektive klassrum, vilket gör lösningarna olika. Flera av salarna och vissa utrymmen har specialanpassats för verksamhetens behov. Återstående avskrivningar vid årsskiftet 2023/24 var 53 524,78 kr (t.o.m. 2030).

Salarna har olika ämnesinriktningar:

- 410 musik
- 420 drama

- 120 musik
- 310 bild
- 210 bild
- 320/220 dans (även körsång, drama om det finns ledig tid)

Lokal	HT 2023 Bokad tid (tim)	HT 2023 Nyttjandegrad (%)	VT 2023 Bokad tid (tim)	VT 2023 Nyttjandegrad (%)
Sal 410	199,5	22,85	204	23,61
Sal 420	208	23,83	257,5	29,8
Sal 120	257	29,44	359	41,55
Sal 310	308,5	35,34	344,75	39,9
Sal 210	312,75	35,82	370	42,82
Sal 320	318,75	36,51	377	43,63
Sal 220	321,75	36,86	405	46,88
Totalt, *Medel*	**1926,25**	***31,52***	**2317,25**	***38,31***

HT2023= 2023-08-28- 2024-01-14
kl 8.00 - 17.00, mån - fre
Antal bokningar= 440st

VT2023= 2023-01-16 - 2023-06-04
kl 8.00 - 17.00, mån - fre
Antal bokningar= 589st

Nyttjandegraden varierar under terminerna med högt nyttjande vissa veckor och mindre andra veckor. Under de mest intensiva perioderna räcker inte de befintliga lokalerna i Stallet till all beställd undervisning. Genomsnittlig användning vt-23 var 38,31% och motsvarande för ht-23 var 31,52%.

Kommentarer till bokningsstatistiken: underlaget har räknats på bokning enligt TimeEdit kl. 8.00 – 17.00 och normal terminslängd. Undervisningen på lärarprogrammen bedrivs till största delen under tiden 9.00 – 16.00. Sommarkurser, helgkurser och fristående kvällskurser finns i rapporten som fristående kurser eller övriga uppdrag, men saknas i bokningsstatistiken ovan.

Ytterligare salar i Stallet bokas under perioder med hög beläggning. Det handlar om 610 för bild, 620 för drama och 720 för mer teoretisk undervisning som t.ex. kursintroduktioner och musik på ”tyst utrustning” med hörlurar.

4. Antalet lärare

På IÄD var 28 personer anställda under hela eller del av 2023, samt 11 personer erhöll timersättning. De anställda motsvarade i snitt under året 16,2 heltidsekvivalenter varav

Anställning	Bild	Dans	Drama	Musik	Summa
Adjunkt	**1,2**	**1,1**	**1,9**	**1,0**	**5,2**
Tidsbegränsad	0,7	0,9	0,9	0,1	2,1
Tillsvidare	1,0	0,2	1,0	1,0	3,2
Professor	**1,0**		**1,0**		**2,0**
Tillsvidare	1,0		1,0		2,0
Universitetslektor	**1,8**	**0,5**	**3,5**	**1,4**	**7,3**
Tidsbegränsad		0,5	1,8		2,2
Tillsvidare	1,8		1,8	1,4	5,0
Adjungerad lärare	**0,7**	**0,1**		**0,9**	**1,7**
Tidsbegränsad	0,2	0,1		0,9	1,7
Summa	**4,7**	**1,6**	**6,5**	**3,4**	**16,2**

5. Ackumulerat underskott

Det går inte att räkna på ackumulerat underskott över tid då vi enbart tittat på år 2023. Det går att skatta underskottet för 2023 för hela praktisk-estetiska verksamheten samt för den undervisning som BUV beställer.

Hela praktisk-estetiska verksamheten 2023 (tkr):

Intäkter	22 396
Kostnader	28 669
Underskott 2023	**- 6 273**

Intäkter och kostnader för den undervisning som BUV beställde 2023 (tkr):

Intäkter	3 428
Kostnader	4 754
Underskott 2023	**- 1 326**

Projektet HSD Stallet (130000/10000824) som särredovisats i först HSD:s, sedan IÄD:s ekonomi, hade vid utgången av 2023 ett ackumulerat negativt kapital på 12 253 tkr. 2022-01-01, då IÄD bildades, var det ackumulerade negativa kapitalet 9 635 tkr.